

До біографії В.Забіли

В III–IV кн, Літ.- Наук.Вісника були надруковані перший раз у повні (поки випадково не знайдець ся їх більше) вірші В.Забіли, поета з передшевченківської доби, та стаття дра Франка про нього. Прочитавши III кн. Літ.-Наук. Вісника п. Олександра Кулішева, що знала особисто покійного поета, прислала в листі до мене такі доповнення до його біографії:

"Віктор Миколаєвич (а не Александрович) Забіла був закоханий в мою рідну сестру Любов Михайлівну, і вона його не зрадила, а батьки, кажуть, його і наш, якось не помирились і силою оддали її за иньшого. Тоді ще великі права у батьків над дітьми були, і видали її за пристава. Забіла у Борзні й похований, я торік була на його могилі. Він часто до нас їздив і ми в купі співали: "Гуде вітер дуже в полі" і "Не щербечи, соловейку". Я окомпаніювала на роялі, а як до його поїдемо в гості, то угощає нас вергунами, грає на бандуру, а Циганчата гарненькі, витрішкуваті, чорноокі, кучеряві співали.

Він не пропив і не програвав, а був дуже гостинний і всякого зазивав і угощав і худоба його на люди й пішла.

Вийшовши з повку, держав кінну почту в Борзні і всякого до себе закликав додому. У його будинок був великий, хороший. Сам пив у міру і із Шевченком у купі. Пишні балі завдавав, музики наймав, ми на їх бували і увесь повіт веселив ся. Ми тоді ще дівчатами були".

Прочитавши IV кн. ЛНВ – а п. О.Кулішева прислала мені новий лист, в якому протестує проти того, що написав д. М.Комар про відносини В.Забіли до Куліша (ст. 58). Коли – б усе те було правдиве, вона як "борзенська і чула б і знала – б". Тай чи була – б я на могилі у дядька В.Забіли, як би що подібне було?" – каже п.О.Кулішева. Вона припускає одначе, що Олександр Лазареський міг оповідати щось подібне, бо він же так само був назвав П.Куліша спекулянтом, а який спекулянт із нього був, на се вказує не лиш факт, що умер під соломяним дахом, але хоч би й така подія, яку варто пригадати. Коли П.Куліш написав "Граматку", то надрукува її на власний кошт 5000 примірників і розіслав до панів Тарновського, Галагана, Рігельмана й иньших цілими скринями, аби роздавали її даром між народом. Чи роблять так спекулянти? П.О.Кулішева зазначає далі, що "з двома братами Лазаревського ми дуже були дружні. З Михайлом Лазаревським я й листувалася. А дружина з їм часто в купі гроші на Урал Шевченку посилали".

Крім того прислала п.О.Кулішева ще докінчене "Послання к Тарасу" (ст. 52–53), яке у неї переховало ся. По словах: "Мене – ж за серце

зачепив" йдуть отсі:

І ще скажу словце Тарасу:
Біда жить в сьвіті без запасу,
Грошима люди що зовуть!
Яб ще побув у Петенбурсі
І побував би в вашій бурсі,
Що Академієй зовуть,
Побачив би тебе Тарасу,
Того що написав ік Тассу,
Того, що славний медалер;
Там Григорович є добряга,
Да ще найшов ся-б чоловіга
І серце – б трохи пожило.
Там Глинка той, що добре грає,
Що пісень всяких він співає,
Як би весною всі птахи, –
Дак що-ж робить, не маю долі,
Живу у сьвіті, як в неволі,
Як пташка в клітці, так і я.
Співають і пташки в неволі,
Да все не так, як би на волі,
Що аж звірі танцюють їм!
Прощай! Не хочу більш писати,
Паперу більш щоб не псувати,
Нехай судовики исують!
Тут Вп. авторка очевидно пимиляється; Забіла, як се знаємо з його
віршів був сирота, стративши батька ще малою дитиною.
І.Ф.

Вперше надруковано в журналі: Літературно-науковий вісник. – Львів, 1906. – Т. 34, кн. 5. – С. 397–398.

В.Мировець

**Життя і твори Віктора Забіли
Співець власного горя (Віктор Миколаєвич Забіла)**

Анормальне, надзвичайно важке становище української літератури в Росії було причиною того, що на протязі навіть останніх п'ятидесяти років її